

Κυριακή 14η Ἰουλίου 2024

Τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς
Συνόδου.

(Ματθ. 5, 14 – 19).

*«Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά
ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν
τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. 5, 16).*

Σήμερα εἶναι ἡ Κυριακή πού τιμᾶμε τούς
ἅγιους καί θεοφόρους Πατέρες τῆς Τέταρτης
Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Εἶναι οἱ φωτισμένοι
πρόμαχοι τῆς ὀρθόδοξης πίστεως. Ψηλάφησαν τό
μυστήριο τῆς Ἐνανθρώπησης τοῦ Θεοῦ καί
ὑπερασπίστηκαν τήν πίστη τῆς Ἐκκλησίας ὅτι ὁ
Χριστός εἶναι κατά πάντα τέλειος Θεός καί τέ-
λειος ἄνθρωπος. Οἱ δύο φύσεις, ἡ ἀνθρώπινη καί

ἡ θεία, ἐνώθησαν στό πρόσωπό Του καί γι' αὐτό ἐμεῖς γευόμαστε τή σωτηρία.

Αὐτοί οἱ Πατέρες ἔλαμψαν στόν κόσμο, ὅπως λάμπουν τά φῶτα μέσα στή νύκτα. Φώτισαν τά σκοτάδια τῆς πλάνης καί τά διέλυσαν. Φώτισαν τόν κόσμο, ὄχι μόνο μέ τή διδασκαλία τους ἀλλά καί μέ τή ζωή τους, τό παράδειγμα, τήν ἐμπειρία, τή νοοτροπία τους καί στά πρόσωπά τους ἔγινε πραγματικότητα ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς».

Στά πρόσωπα τῶν ἀγίων Πατέρων δοξάζεται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Οἱ γενεές τῶν ἀνθρώπων βλέπουν τή ζωή, μελετοῦν τή σκέψη, ἐμβαθύνουν στά κίνητρα καί στίς προϋποθέσεις αὐτῶν τῶν Πατέρων καί διαπιστώνουν τήν ἀπέραντη δύναμη τοῦ Θεοῦ. Ἡ δύναμη αὐτή μεταμορφώνει

τούς ανθρώπους, αλλάζει τις κοινωνίες, σώζει και ἐλευθερώνει ἀπό τήν ἁμαρτία ὅποιον θέλει νά σωθεῖ. Δοξάζεται ὁ Θεός μέσα ἀπό τούς ἅγιους Πατέρες, διότι ἀποκαλύπτεται ἡ ἁγιότητά Του μέσα ἀπό τή δική τους ποιότητα.

Ὁ Χριστός μᾶς καλεῖ νά λάμψουμε κι ἐμεῖς μέ τήν πίστη καί τά ἔργα μας μέσα στή σκοτισμένη ἀπό τήν ἁμαρτία κοινωνία. Νά φωτίσουμε ἕναν κόσμο πού παραπαίει. Ζοῦμε σέ μία ἐποχή κατά τήν ὁποία τό κακό φαίνεται ὄχι μόνο νά θριαμβεύει, ἀλλά καί νά καυχιέται γιά τόν θρίαμβο αὐτό. Ποτέ ἄλλοτε οἱ ἄνθρωποι δέν ἔχασαν τόσο πολύ τά ὅρια μεταξύ τοῦ σωστοῦ καί τοῦ λάθους καί ποτέ δέν ἀγάπησαν μέ τόσο πόθο τά λάθη τους. Ταυτόχρονα ζοῦμε καί τήν προσωπική μας παλινδρόμηση ἀνάμεσα στήν ἀρετή καί στήν πτώση. Πονᾶμε γιά τή φτωχή καρποφορία πού ἔχουμε νά ἐπιδείξουμε. Ἀναλογιζόμαστε τί φταίει καί δέν μπορούμε νά

βιώσουμε τόν Θεό. Ταυτόχρονα, όμως, υποφέρουμε από τήν κατάντια πού βλέπουμε γύρω μας και θέλουμε νά βοηθήσουμε τούς άλλους νά βροῦν τό μονοπάτι τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλά τί νά δώσουμε, ὅταν εἴμαστε φτωχοί; Πῶς νά φωτίσουμε, ὅταν ἡ φωτιά μέσα μας ἀπέμεινε μιά τρεμάμενη σπίθα;

Ὁ Κύριος ὅμως ἐπιμένει: «Οὕτω λαμψάτω τό φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τά καλά ἔργα καί δοξάσωσι τόν πατέρα ὑμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς». Γιά νά καταφέρουμε νά τηρήσουμε τήν ἐπιταγή τοῦ Χριστοῦ καί νά ἀκολουθήσουμε τά βήματα τῶν ἁγίων Πατέρων πού τιμᾶμε σήμερα, εἶναι ἀπαραίτητο νά βιώσουμε τά δύο κορυφαῖα στοιχεῖα τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τή μετάνοια καί τήν ἀγάπη.

Ἡ μετάνοια εἶναι ἕνας ἀγώνας, μία μάχη μέ τίς δυνάμεις τοῦ κακοῦ. Προσπαθοῦμε νά

ἀντισταθοῦμε στή δύναμη τῆς ἀποστασίας ἀπό
 τόν Θεό μέ πείσμα καί πάλη καθημερινή. Οἱ κα-
 κές συνήθειες, οἱ ποικιλόμορφες ἐξαρτήσεις, οἱ
 ἐσφαλμένες ἀντιλήψεις, τά διεστραμμένα πρό-
 τυπα, οἱ λανθασμένες ὁδηγίες τῶν πάσης φύσε-
 ως «εἰδικῶν», ἡ διάσπαση τῆς ψυχῆς ἀπό τά
 δεδομένα πού τήν κατακλύζουν, ὁ
 ἐντυπωσιασμός γιά τά ἐφήμερα καί ἡ λησμοσύνη
 γιά τά αἰώνια κάνουν τή μετάνοια δυσκολοκα-
 τόρθωτη. Ἡ δυσκολία μεγαλώνει ἀκόμη περισ-
 σότερο, ἐπειδή λείπουν γύρω μας καί τά ζωντα-
 νά παραδείγματα. Ἡ ἀδιαφορία, ἡ βία καί τό
 συμφέρον ἔχουν διαβρώσει κάθε θεσμό καί
 ἔχουν εἰσχωρήσει σέ κάθε δομή. Ἀπό ποῦ νά
 πιαστεῖς καί πού νά στηριχτεῖς, ὅταν ὅλοι καί
 ὅλα ἔχουν διαβρωθεῖ; Ὅταν διαπιστώνεις
 παντοῦ τήν ὑποκρισία, τή διπλοπροσωπία, τήν
 ἀνεπιτιμότητα, τή σκληροκαρδία, θλίβεσαι καί
 ἀπογοητεύεσαι. Ἐκεῖ χρειάζεται ἡ συνδρομή τοῦ
 πνευματικοῦ πατέρα. Ἐκεῖ ἡ μετάνοια λαμβάνει

κατεύθυνση. Τό ἄθλημα ἐκτελεῖται μέ προπονητή. Ὁ δρόμος ἀποκτάει ὁδηγό. Ἡ ἀσθένεια ἀντιμετωπίζεται ἀπό τόν ἰατρό. Ἡ συμπαράσταση τοῦ πνευματικοῦ φέρνει τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ταπείνωση μπροστά στόν πνευματικό φέρνει τήν ἄκτιστη χάρη τοῦ Παρακλήτου καί τή δύναμη νά συνεχιστεῖ ὁ ἀγώνας τῆς μετάνοιας. Ἡ ἐπιμονή φέρνει τήν καρποφορία. Ἡ καρποφορία μᾶς καθιστᾷ φῶς τῶν ἀνθρώπων καί παράδειγμα γιά τούς συναμαρτωλούς ἀδελφούς μας. Ἔτσι ἡ δική μας μετάνοια γίνεται ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο.

Τό δεύτερο στοιχεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς, πού καλούμαστε νά βιώσουμε, γιά νά δοξάζεται στό πρόσωπά μας ὁ Θεός, εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη εἶναι μία λέξη πολύ ταλαιπωρημένη καί πολύ βρωμισμένη στήν ἐποχή μας. Στό ὄνομά της διαπράττονται τά μεγαλύτερα λάθη. Στό ὄνομά της ἐπιτρέπονται οἱ πιό ἀκραῖες διαστρο-

φές. Ἡ ἀγάπη εἶναι θεϊκό δῶρο, πού τό κατα-
 ντήσαμε δαιμονικό ἐργαλεῖο. Τήν ἀμαυρώσαμε
 καί τή μολύναμε τόσο πολύ μέ τόν ἐγωισμό μας,
 πού πλέον ἔγινε ἐξαιρετικά σπάνια καί
 ἀπίστευτα πολύτιμη. Τήν ἀληθινή ἀγάπη πλέον
 δέν μπορούμε νά τή βροῦμε κάπου ἄλλοῦ πέρα
 ἀπό τή θυσία καί τήν προσφορά. Ἡ ἀθόρυβη καί
 ταπεινή ἐλεημοσύνη εἶναι ἀγάπη. Ἡ διακριτική
 συμπαράσταση σέ κάθε πονεμένο εἶναι ἀγάπη.
 Ἡ ἀνοιχτόκαρδη ἀποδοχή τῆς κάθε
 ἰδιαιτερότητας καί διαφοροποίησης τοῦ
 διπλανοῦ εἶναι ἀγάπη. Ὁ ἐναγκαλισμός καί ἡ
 συγχώρεση τοῦ ἐχθροῦ εἶναι ἀγάπη. Ἡ φιλότιμη
 παραχώρηση τῶν δικαιωμάτων γιά τό χατίρι τοῦ
 ἄλλου, σέ μία ἐποχή ἄκρατου δικαιωματισμοῦ,
 εἶναι ἀγάπη. Ἡ εὐγένεια καί τό χαμόγελο σέ
 μία κοινωνία μέ σφιγμένα πρόσωπα καί πικρα-
 μένα βλέμματα εἶναι ἀγάπη. Ὁ σεβασμός στή
 ζωή εἶναι ἀγάπη. Ἡ κάθε μορφῆς ἱεραποστολή
 καί ἡ προβολή τοῦ Χριστοῦ στήν οἰκογένεια,

στήν παρέα, στον χώρο της εργασίας και όπουδήποτε προσβάλλεται τό όνομά Του, εἶναι ἀγάπη. Ἡ ἀγάπη βρίσκεται στά μικρά καί στά ἀσήμαντα τῆς καθημερινότητας πού, ὅταν τά ἀγγίζει, τά κάνει μεγάλα, σημαντικά καί ἀλησμόνητα. Ἡ ἀγάπη νά μή μένει μέσα μας μόνον ὡς σκέψη, ἐπιθυμία ἢ συναίσθημα. Νά γίνεται πράξη, νοιάξιμο, ἀγκαλιά, χαμόγελο, κόπος, ἐφεύρεση, δῶρο, μοίρασμα καί πάν' ἀπ' ὅλα συγχώρεση. Νά γίνεται πράξη καί ζωή. Τότε ἡ ἀγάπη μας εἶναι ἀληθινή.

Οἱ τιμώμενοι σήμερα ἅγιοι Πατέρες μᾶς δείχνουν πῶς θά καταφέρουμε νά γίνουμε τά φῶτα τοῦ κόσμου, γιά νά δοξάζεται ὁ Θεός. Ἄς τούς μιμηθοῦμε βαδίζοντας τόν δρόμο τῆς μετάνοιας καί τῆς ἀγάπης, γιά νά εἰσπράξουμε τούς καρπούς τῶν κόπων μας γιά πάντοτε. Ἀμήν.